

Vägledning för att välja, använda och utvärdera läromedel

Publikationen finns att ladda ner som
kostnadsfri PDF från Skolverkets webbplats:
www.skolverket.se/publikationer

Skolverket, Solna 2026

Inledning

Välkommen till Skolverkets vägledning för val, användning och utvärdering av läromedel. Materialet är tänkt att fungera som ett stöd för dig och dina kollegor i att välja, använda och utvärdera ett eller flera läromedel. Vägledningen är allmän och kan användas i alla skolformer, årskurser och ämnen. Det innebär att du behöver anpassa innehållet till din undervisning.

Vägledningen består av tre delar. I den första delen ser du över de tilltänkta läromedlen utifrån grundläggande kvalitetsindikatorer. Därefter genomför du en läromedelsanalys där stödjande frågor hjälper dig att ta reda på läromedlets kvalitet i relation till din undervisning. Den avslutande delen innehåller frågor som du kan använda när du utvärderar hur olika läromedel har fungerat i undervisningen.

Del 1: Undersök läromedlet utifrån grundläggande kvalitetsindikatorer

Kvalitetsindikatorerna nedan visar vilka kriterier som ett läromedel förväntas uppfylla. Kvalitetsindikatorerna är framtagna av Skolverket och utgår från definitionen av läromedel i skollagen. När du ska välja nya läromedel eller utvärdera de läromedel som redan finns, kan du börja med att undersöka hur de uppfyller dessa grundläggande kvalitetsindikatorer.

- Läromedlet överensstämmer med relevanta delar av den tillämpliga kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplanen och med läroplanen.
- Läromedlet överensstämmer med läroplanens värdegrund i relation till aktuell ämneskontext.
- Läromedlet är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art.
- Läromedlet tar hänsyn till elevers olika behov och förutsättningar.
- Läromedlet är förankrat utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Läromedlet är aktuellt och uppdaterat utifrån samhällsutvecklingen.

Del 2: Analysera läromedels styrkor och svagheter

Frågorna nedan utgår från olika teman och är tänkta att hjälpa till i arbetet med att analysera läromedel. Du som är lärare kan använda dessa frågor, antingen på egen hand eller tillsammans med kolleger, för att granska och analysera ett läromedel i förhållande till den aktuella undervisningen och elevgruppen. Läromedelsanalysen kan exempelvis genomföras i samband med nyinköp, men även för att se över befintliga läromedel.

När du analyserar läromedel kan det vara bra att jämföra flera läromedel baserat på de teman och frågor som listas nedan. Utöver att analysera skolans befintliga läromedel kan du även kontakta olika läromedelsförlag och beställa provexemplar.

På Specialpedagogiska myndighetens webbplats kan du använda söktjänsten Hitta läromedel för att söka efter läromedel som har en eller flera tillgängliggörande egenskaper och som kommer från olika förlag.

Koppling till rådande styrdokument

- Hur förhåller sig läromedlet till aktuell kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan? I vilken grad omfattas det centrala innehållet?
- Finns det delar av det centrala innehållet som får mer eller mindre utrymme i läromedlet? Finns det områden som saknas?
- Hur förhåller sig läromedlet till de värden som skolan ska förmedla avseende de mänskliga rättigheterna och demokratiska principer? Vilka värden förmedlas?
- Vad eller vem inkluderas respektive exkluderas i läromedlet? Blir perspektiv eller personer synliggjorda eller osynliggjorda? Är läromedlet exempelvis aktuellt och relevant utifrån ett mångfaldsperspektiv?

Lärarhandledning

- Finns det en lärarhandledning kopplad till läromedlet? Är den tryckt eller digital? Behöver licenser förnyas årligen?
- På vilka sätt beskriver lärarhandledningen läromedlets didaktiska idé, det vill säga hur läromedlet är uppbyggt och är tänkt att användas i undervisningen?
- På vilka sätt ger lärarhandledningen dig stöd och inspiration i din undervisning? Finns det till exempel lektionsförslag, kopieringsunderlag, uppgifter på olika nivåer och bedömningsuppgifter?

Innehåll, disposition och progression

- Hur är läromedlet disponerat utifrån organisering av innehåll? Hur fungerar läromedlet att navigera sig i utifrån ett elevperspektiv?
- Hur presenteras text, bilder, faktarutor, begreppsförklaringar och uppgifter? Undersök om det finns ett ändamålsenligt samspel mellan exempelvis text, bilder och diagram.
- Undersök progressionen i läromedlets innehåll i förhållande till kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan. På vilket sätt och i vilken ordning introduceras ämnesinnehållet? Är progressionen relevant och åldersanpassad?

Aktiviteter, uppgifter och anpassningar

- Finns det strukturerade övningar som ger möjlighet för elever att träna sina kognitiva färdigheter, till exempel minnesträning och repetition?
- Vilket stöd ger läromedlet och lärarhandledningen till att utforma en undervisning där elever får möjlighet att samarbeta, att vara delaktiga och aktiva i sitt lärande?
- Kan alla elever använda läromedlet utifrån sina olika behov och förutsättningar? Vilket stöd ger lärarhandledningen?
- Är den språkliga nivån i läromedlet adekvat för den aktuella elevgruppen?

Uppföljning av elevers kunskapsutveckling

- På vilka sätt kan läromedlet och lärarhandledningen stödja arbetet med att följa upp elevers kunskapsutveckling?
- Innehåller läromedlet och lärarhandledningen bedömningsuppgifter? Vilken typ av bedömningsuppgifter finns i sådana fall? Är de relevanta för din undervisning?

Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

- Framgår det om och på vilket sätt läromedlet är utprövat och kvalitetsgranskat?
- Framgår det om och på vilket sätt läromedlet är faktagranskat?
- Framgår det vilken ämnesdidaktisk forskning och beprövad erfarenhet som läromedlet bygger på?

Tips för att undersöka läromedlet

- Finns det en angiven författare? Vad har författaren för bakgrund och erfarenhet?
- Framgår det hur läromedlet är framtaget och utprövat? Det kan även finnas på läromedelsproducentens webbplats.
- Framgår det i lärarhandledningen vilka didaktiska modeller och teorier som ligger till grund?
- Du kan även kontakta läromedelsproducenten direkt och ställa frågor.

Del 3: Utvärdera läromedlet i relation till undervisning

Att köpa in läromedel är en investering som är viktig att följa upp. Uppföljning kan ske när som helst under läsåret, exempelvis inför beslut om nya inköp av läromedel. Om flera lärare använder samma läromedel kan utvärderingen med fördel genomföras tillsammans. Använd gärna kvalitetsindikatorerna och dessa specifika utvärderingsfrågor vid uppföljning av hur läromedlet fungerat i undervisningen.

- Använder du och dina elever läromedlet på det sätt som du planerat för? Om inte, vad kan det bero på?
- På vilket sätt har lärarhandledningen bidragit i planering, genomförande och uppföljning av undervisningen?
- Hur har läromedlet påverkat elevernas engagemang och lärande? Hur har exempelvis texter, uppgifter, övningar och arbetssätt fungerat?
- Hur har läromedlet fungerat att använda i undervisningen utifrån era elevers olika behov, funktionsnedsättningar och kunskapsnivåer?
- Hur har läromedlet bidragit till att ge inspiration till variation av övningar/aktiviteter/upplägg i undervisningen?
- Hur har läromedlet inklusive lärarhandledning hjälpt dig i arbetet med att följa upp elevernas kunskaper? Hur har exempelvis prov, bedömningsuppgifter och diskussionsunderlag fungerat?
- Hur har läromedlet fungerat i samarbetet mellan hem och skola?

Sammanställ utvärderingen och använd den som underlag för beslut om fortsatt användning, justering av undervisningen eller behov av kompletterande eller nya läromedel.

Skolverket

www.skolverket.se